

ELŻBIETA GUJSKA, JOANNA MICHALAK, MARTA CZARNOWSKA

WPŁYW CZASU I TEMPERATURY PRZECHOWYWANIA NA STABILNOŚĆ KWASU FOLIOWEGO I FOLIANÓW W WYBRANYCH SOKACH OWOCOWYCH I OWOCOWO-WARZYWNYCH

S t r e s z c z e n i e

Celem pracy było określenie wpływu czasu i temperatury przechowywania na stabilność kwasu foliowego i folianów w fortyfikowanych sokach owocowych i owocowo-warzywnych. Zawartość kwasu foliowego i folianów oznaczano w sokach świeżych oraz po 3, 6 i 9 miesiącach przechowywania w temp. 20 - 22 °C i w chłodziarce (5 - 7 °C). W żadnym badanym soku nie stwierdzono istotnych ubytków kwasu foliowego po 3 miesiącach przechowywania, niezależnie od temperatury przechowywania. Największe straty zaobserwowano w sokach o najniższym pH, wynoszącym 3,45 (sok klarowany owocowy) i 4,25 (sok typu przecierowego, owocowo-warzywny), po 9 miesiącach przechowywania. W badanych próbkach soków oznaczono bardzo małe ilości tylko jednej zidentyfikowanej, naturalnej formy folianów, tj. 5-metyltetrahydrofolianu ($5\text{CH}_3\text{FH}_4$). Do 3 miesięcy przechowywania, zarówno w temp. 20 - 22 °C, jak i chłodniczej, nie wykazano istotnych strat 5-metyltetrahydrofolianu, ale już po 9 miesiącach składowania stwierdzono ubytki tej witaminy, zwłaszcza w sokach przechowywanych w temperaturze pokojowej.

Słowa kluczowe: kwas foliowy, foliany, soki, przechowywanie, HPLC

Wprowadzenie

Foliany w żywności występują w wielu formach różniących się stopniem utlenienia pierścienia pirazynowego, liczbą dołączonych reszt kwasu glutaminowego a także rodzajem jednowęglowego fragmentu, który jest dołączony do tego pierścienia w pozycjach N-5 i/lub N-10 i decyduje w dużym stopniu o udziale folianów w procesach metabolicznych. Gdy rozpoznano biochemiczną funkcję folianów, dowiedzono, że ich niedobór ma istotny wpływ na metabolizm i zdrowie człowieka. Foliany biorą udział w wielu reakcjach transferu jednowęglowej cząsteczki, m.in. w biosyntezie pirymidyn i puryn, metabolizmie aminokwasów, utlenianiu mrówczanów [21]. Foliany to związ-

Prof. dr hab. inż. E. Gujska, dr inż. J. Michalak, dr inż. M. Czarowska, Katedra Towaroznawstwa i Badań Żywności, Wydz. Nauki o Żywności, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ul. Heweliusza 6, 10-724 Olsztyn

ki, które są niezbędne do podziału komórek i prawidłowego rozwoju płodu. Amino-kwasy, takie jak: metionina, seryna, glicyna i histydyna, są metabolizowane przez szereg folianozależnych reakcji [20]. Zawartość homocysteiny (Hcy) w osoczu także jest regulowana obecnością folianów [18]. Hiperhomocysteinemia (tzn. podwyższona zawartość Hcy) jest jednym z czynników ryzyka chorób układu krążenia [7]. Oслabienie łożyska na skutek hiperhomocysteinemii ma ujemny wpływ na cały przebieg ciąży. Z kolei metionina, uformowana z homocysteiny, jest przekształcana do S-adenozylometioniny, która jest donorem grup metylowych dla wielu reakcji, m.in. do metylacji DNA [21]. London i Hyttan [15] oraz Fleming [6] stwierdzili dużo większe zawartości folianów w moczu kobiet ciężarnych niż u niebędących w ciąży. Za obniżenie stężenia folianów we krwi kobiet ciężarnych odpowiada prawdopodobnie wiele mechanizmów.

Badania prowadzone w Polsce wskazują na małe spożycie folianów z dietą, pozwalające na pokrycie średnio około 50 - 60 % dziennego zapotrzebowania [3, 19], biorąc pod uwagę zalecane spożycie dla osób dorosłych w ilości 400 µg dziennie [9]. Najbogatszym źródłem folianów są m.in. rośliny strączkowe, podroby (wątroba), drożdże, warzywa zielonolistne, pomarańcze oraz orzechy. Aby zwiększyć zawartość tej witaminy w diecie, zaleca się spożywanie przynajmniej 5 porcji warzyw i owoców dziennie [5]. Alternatywnym sposobem zwiększenia zawartości folianów jest uzupełnianie diety suplementami lub produktami fortyfikowanymi syntetycznym kwasem foliowym. W niektórych krajach istnieje obowiązek wzbogacania wybranych produktów kwasem foliowym. W Polsce nie ma takiego obowiązku, ale dostępny jest szeroki asortyment produktów wzbogacanych. Wśród nich znaczącą grupę stanowią soki, nektary i napoje owocowe, zbożowe produkty śniadaniowe, przetwory mleczne oraz wyroby cukiernicze [13]. Kwas foliowy jest redukowany do formy czterowodorowej i następnie metylowany podczas transportu w jelitach. Proces ten jest jednak limitowany i nadmiar kwasu foliowego ($> 280 \mu\text{g}$ w jednej dawce) może pojawić się we krwi [11]. Wzbogacanie żywności kwasem foliowym wzbudza wiele kontrowersji ze względu na nie do końca wyjaśnione konsekwencje dla zdrowia nadmiaru syntetycznego kwasu foliowego w organizmie człowieka. Kwas foliowy nie jest naturalnym koenzymem i jego długotrwały wpływ na zdrowie jest wciąż nieznany [16]. Dlatego też kraje europejskie nie zdecydowały się na obligatoryjne wzbogacanie wybranych produktów kwasem foliowym, jak ma to miejsce w USA, Kanadzie i w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej.

Soki owocowe i owocowo-warzywne są nośnikami wielu składników odżywczych, w tym witamin, i mogą być dobrym uzupełnieniem codziennej diety. Krótki okres wegetacji w Polsce ogranicza dostęp do świeżych owoców i warzyw w ciągu całego roku, dlatego rozwija się rynek soków i napojów owocowo-warzywnych. Mogą one stać się istotnym źródłem składników biologicznie czynnych, w tym folianów.

Niezbędna jest przy tym odpowiednia promocja produktów wzbogacanych, jak również edukacja żywieniowa konsumentów. Na ostateczną zawartość folianów i kwasu foliowego w produktach wzbogacanych wpływ mogą mieć: dobór surowca, jego świeżość oraz warunki, w jakich jest przechowywany, temperatura procesu produkcyjnego (pasteryzacja), warunki transportu i magazynowania wyrobów gotowych oraz okres ich składowania a także rodzaj opakowania produktu, które powinno maksymalnie ograniczać dostęp promieniowania słonecznego.

Celem pracy było określenie wpływu czasu i temperatury przechowywania na stabilność kwasu foliowego i folianów w wybranych, fortyfikowanych sokach owocowych i owocowo-warzywnych.

Material i metody badań

Materiał do badań stanowiły soki zakupione w sklepach w Olsztynie:

- owocowe klarowane: czarna porzeczka (1) i pomarańcza (2),
- owocowe typu przecierowego: jabłko (3) i pomarańcza (4),
- owocowo-warzywne przecierowe:
 - marchew, brzoskwinia, pomarańcza, jabłko (5),
 - marchew, pomarańcza, banan, jabłko (6).

Okres przydatności do spożycia wszystkich soków był nie krótszy niż 10 miesięcy. Soki były wzbogacone witaminami, w tym kwasem foliowym, w ilości 30 µg/100 g.

Zawartość kwasu foliowego i folianów oznaczano w sokach świeżych i w sokach przechowywanych w temp. 20 - 22 °C (pokojowej) oraz w temp. 5 - 7 °C (chłodniczej), przez 3, 6 i 9 miesięcy. Oznaczenie kwasu foliowego i folianów wykonywano metodą HPLC. Wzorce: 5-metyltetrahydrofolian ($5\text{CH}_3\text{FH}_4$) i tetrahydrofolian (FH_4) pochodziły z firmy Sigma Aldrich i zostały przygotowane według metody opisanej przez Koningsa [12]. Stężenie standardów obliczano przy użyciu współczynników absorpcji molarnej podanych przez Blakleya [4].

Enzym α -amylazę (E.C. 3.2.1.1, Sigma Aldrich A-6211) rozpuszczało w 0,1 M buforze fosforanowym o pH = 7,0 w ilości 2 mg/ml, bezpośrednio przed analizą, aby uniknąć zanieczyszczenia bakteriami, które mogą syntetyzować foliany w czasie inkubacji. Hydrolazę γ -glutamylową pozyskano z plazmy krwi szczura (Europa Bioproducts Ltd., Cambridge) i przygotowano w sposób opisany we wcześniejszej publikacji [8].

Wszystkie próbki do ekstrakcji przygotowywane były w przyciemnionym pojemniku. Do probówek wirowniczych Oak Ridge PPCO (Nalgene Co.) o poj. 50 ml odważano 10 g próbki. Dodawano 25 ml 0,1 M buforu fosforanowego (pH = 6,1) z następującymi dodatkami: 2 % (w/v) kwasu askorbinowego i 0,2 % (v/v) 2-merkaptotetanolu. Próbki intensywnie wytrząsano i ogrzewano w łaźni wodnej w temp. 100 °C przez 15 min, od czasu do czasu wstrząsając. Następnie próbki schla-

dzano w łaźni lodowej do temp. 20 °C, dodawano 0,25 ml hydrolazy γ -glutamylowej i 1 ml α -amylazy. Próbki inkubowano w temp. 37 °C przez 4 h. Następnie ogrzewano przez 5 min w temp. 100 °C i chłodzono w łaźni lodowej. Próbki wirowano przez 20 min (12000 rpm) w 4 °C. Supernatant zlewano do kolbek miarowych z ciemnego szkła o pojemności 50 ml. Do osadu pozostałego w probówkach dodawano 10 ml 0,1 M buforu fosforanowego, wstrząsano i ponownie wirowano. Uzyskany supernatant zlewano do tych samych kolbek miarowych. Objętość kolbek uzupełniano do znaku miarowego 0,1 M buforem fosforanowym i całość sączeno przez sążek karbowane do buteleczek o pojemności 25 ml.

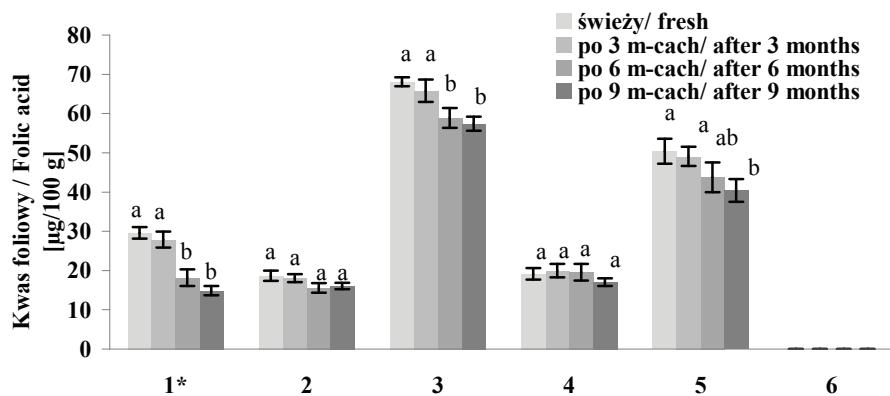
Oczyszczanie próbek przeprowadzano w kolumnach Bakerbond spe J. T. (Baker 7091-03 [czwartorzędowa amina]), a rozdział w kolumnie chromatograficznej Phenomenex Synergi 4a Hydro-RP 80A (4 μ m, 250 \times 4,6 mm), według metody opisanej przez Jastrebową i wsp. [10], przy użyciu chromatografu cieczowego Shimadzu seria LC-10A. Identyfikację i obliczanie zawartości kwasu foliowego i folianów wykonywano na podstawie wzorca ze znaną zawartością folianów. Wzorzec nanoszono kilka-krotnie na szczyt kolumny chromatograficznej podczas całej serii oznaczeń.

Wyniki przedstawiono jako średnią z trzech powtórzeń. Istotność różnic pomiędzy wartościami średnimi oceniano testem Duncana przy użyciu programu Statistica 2010.

Wyniki i dyskusja

Na rys. 1. i 2. przedstawiono zawartość kwasu foliowego we wzbogaconych, świeżych sokach oraz przechowywanych w temp. 20 - 22 °C i w temp. 5 - 7 °C przez 3, 6 i 9 miesięcy.

Zawartość kwasu foliowego w sokach świeżych wahała się od 18,7 do 68,1 μ g/100 g soku. Wartości te tylko w jednym przypadku były zgodne z wartością zadeklarowaną przez producenta soku, wynoszącą 30 μ g/100 g soku, a w dwóch przypadkach znacznie przewyższały wartości deklarowane. Dwa oceniane soki zawierały ponad 30 % mniej kwasu foliowego, a w jednym (6) nie stwierdzono go wcale, mimo deklaracji producenta o zawartości na poziomie 30 μ g/100 g. Można zatem przypuszczać, że producenci nie zawsze podają rzetelną informację na etykiecie produktu, tym samym wprowadzają klienta w błąd. Z kolei zbyt duża zawartość kwasu foliowego wskazuje, że producenci mogą stosować tzw. naddatki technologiczne w celu uwzględnienia ewentualnych strat w czasie przechowywania. Mniejsze zawartości kwasu foliowego od wartości deklarowanych we wzbogacanych sokach owocowych stwierdzili także Lebiedzińska i wsp. [14].

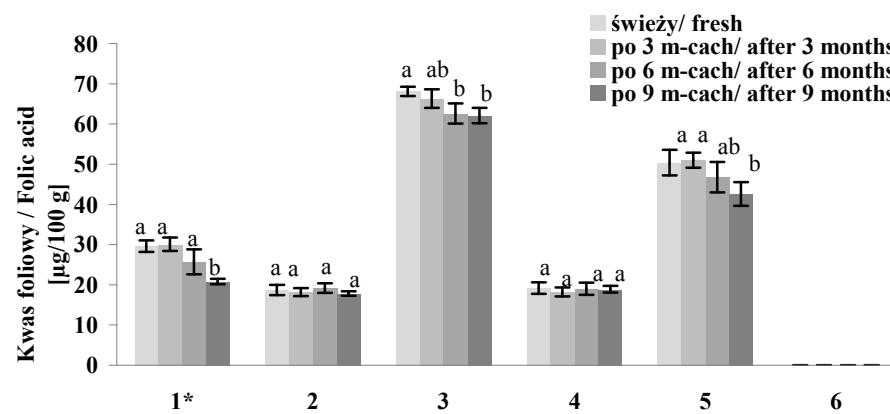

Objaśnienia: / Explanatory notes:

- 1 - sok owocowy klarowany o pH = 3,45 / clarified fruit juice of pH = 3.45
- 2 - sok owocowy klarowany o pH = 4,70 / clarified fruit juice of pH = 4.70
- 3 - sok owocowy przecierowy o pH = 4,38 / fruit puree and fruit juice of pH = 4.38
- 4 - sok owocowy przecierowy o pH = 5,01 / fruit puree and fruit juice of pH = 5.01
- 5 - sok owocowo-warzywny o pH= 4,25 / fruit-vegetable juice of pH = 4.25
- 6 - sok owocowo-warzywny o pH= 4,72/ fruit-vegetable juice of pH = 4.72

Wartości średnie oznaczone tymi samymi literami dla każdego rodzaju soku nie różnią się statystycznie istotnie ($p \leq 0,05$) / Mean values denoted by the same letters for each type of juice do not differ statistically significantly ($p \leq 0.05$).

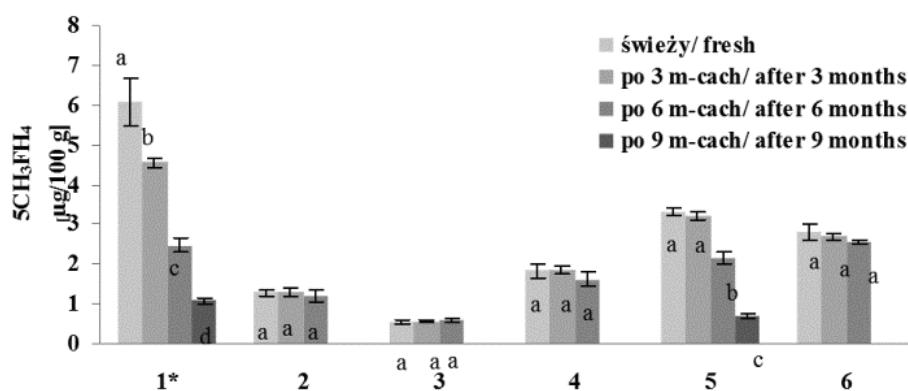
- Rys. 1. Zawartość kwasu foliowego w sokach świeżych i przechowywanych w temp. 20 - 22 °C przez 3, 6 i 9 miesięcy.
- Fig. 1. Content of folic acid in fresh juices and in juices stored at temperatures from 20 to 22 °C for 3, 6, and 9 months.

Objaśnienia jak pod rys. 1. / Explanatory notes as under Fig. 1.

- Rys. 2. Zawartość kwasu foliowego w sokach świeżych i przechowywanych w temp. 5 - 7 °C przez 3, 6 i 9 miesięcy.
- Fig. 2. Content of folic acid in fresh juices and in juices stored at temperatures from 5 to 7 °C for 3, 6, and 9 months.

We wszystkich badanych sokach nie stwierdzono istotnych ubytków kwasu foliowego po 3 miesiącach przechowywania (rys. 1 i 2). Öhrvik i Witthöft [17] nie stwierdzili istotnych zmian zawartości kwasu foliowego w sokach pomarańczowych przechowywanych przez 35 dni. Brakuje natomiast danych dotyczących wpływu dłuższego czasu przechowywania na stabilność dodanego kwasu foliowego. W przedstawionych badaniach największe straty kwasu foliowego po 9 miesiącach przechowywania w temperaturze 20 - 22 °C wyniosły około 50 % w stosunku do zawartości w soku świeżym i dotyczyły soku klarowanego z czarnej porzeczki (1), którego pH było dużo niższe niż pozostałych soków i wynosiło 3,45. Dane literaturowe wskazują, że kwas foliowy jest mniej stabilny w roztworach kwaśnych o pH poniżej 5 [1, 2]. W sokach przechowywanych w chłodziarce straty kwasu foliowego były mniejsze. W dwóch sokach (2 i 4) przechowywanych zarówno w temp. pokojowej, jak i w chłodziarce, nie stwierdzono istotnych zmian zawartości kwasu foliowego – pH tych soków było wyższe i wynosiło 4,70 i 5,01.

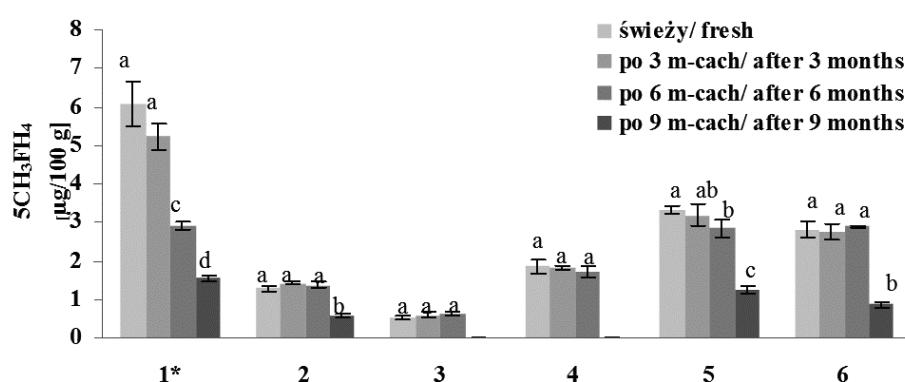
Objaśnienia jak pod rys. 1./ Explanatory notes as under Fig. 1.

Rys. 3. Zawartość 5CH₃FH₄ w sokach świeżych i przechowywanych w temp. 20 - 22 °C przez 3, 6 i 9 miesięcy.

Fig. 3. Content of 5CH₃FH₄ (µg/100 g) in fresh juices and in juices stored at temperatures from 20 to 22 °C for 3, 6, and 9 months.

W próbkach soków oznaczono tylko jedną formę folianów, tj. 5-metyl-tetrahydrofolian (5CH₃FH₄). Przeprowadzone badania wskazują na bardzo małą zawartość naturalnych form folianów w różnych gatunkach soków (rys. 3 i 4). Zawartość 5CH₃FH₄ w sokach świeżych wahała się w granicach 0,54 - 6,08 µg/100 g. Największą zawartość stwierdzono w klarowanym soku z czarnej porzeczki, a najmniejszą – w soku jabłkowym typu przecierowego (3). W sokach pomarańczowych: klarowanym (2) i typu przecierowego (4) zawartość tej formy folianów była na poziomie poniżej

2 µg/100 g. Duże większe zawartości naturalnych folianów w sokach pomarańczowych różnego rodzaju, w ilości od 16 do 30 µg/100 g uzyskali Öhrvik i Witthöft [17]. Na tak małe zawartości folianów w badanych sokach decydujący wpływ mógł mieć dobór surowca, a przede wszystkim jego świeżość oraz warunki, w jakich był przechowywany (temperatura, promieniowanie słoneczne), temperatura pasteryzacji, a także warunki transportu i magazynowania wyrobów gotowych. Badane soki owocowo-warzywne również nie wyróżniały się znaczącą zawartością folianów.

Objaśnienia jak pod rys. 1./ Explanatory notes as under Fig. 1.

Rys. 4. Zawartość 5CH₃FH₄ w sokach świeżych i przechowywanych w temp. 5 - 7 °C przez 3, 6 i 9 miesięcy.

Fig. 4. Content of 5CH₃FH₄ in fresh juices and in juices stored at temperatures from 5 to 7 °C for 3, 6, and 9 months.

Na rys. 3. i 4. przedstawiono także zmiany zawartości 5CH₃FH₄ w sokach przechowywanych przez 3, 6 i 9 miesięcy. Jedynie w soku (1), charakteryzującym się najniższym pH (3,45) stwierdzono istotne zmniejszenie poziomu tej formy folianów już po 3 miesiącach przechowywania w temp. 20 - 22 °C (rys. 3). W pozostałych sokach po 3 miesiącach przechowywania, zarówno w temp. pokojowej jak i chłodniczej, nie zaobserwowano istotnych strat 5-metylottetrahydrofolianu, ale już po 9 miesiącach przechowywania stwierdzono istotne ubytki tej witaminy, przede wszystkim w sokach przechowywanych w temp. 20 - 22 °C (rys. 3). W czterech spośród sześciu badanych soków nie stwierdzono obecności folianów (3 i 4) lub wykazano śladowe ich ilości (2 i 6). Badając trwałość folianów w soku pomarańczowym Öhrvik i Witthöft [17] nie stwierdzili istotnych zmian ich zawartości po 21 i 35 dniach przechowywania w temperaturze pokojowej. Autorzy sądzą, że znajdujący się w soku pomarańczowym kwas askorbinowy przeciwdziała utlenieniu natywnych folianów.

Wnioski

1. Badane, wzbogacone witaminami soki charakteryzowały się zróżnicowaną zawartością kwasu foliowego, nie zawsze zgodną z deklarowaną przez producenta. Wyniki badań świadczą o przypadkowym, słabo lub wcale niekontrolowanym dodatku kwasu foliowego w procesie produkcyjnym soków.
2. Stwierdzono, że roztwory syntetycznego kwasu foliowego odznaczają się znaczną stabilnością. W żadnym z badanych soków nie stwierdzono istotnych ubytków kwasu foliowego po 3 miesiącach przechowywania w temp. 20- 22 °C i w temp. 5 - 7 °C. Największe straty wynoszące odpowiednio około 50 i 20 % stwierdzono po 9 miesiącach przechowywania w sokach o najniższym pH, tj. 3,45 (sok klarowany z czarnej porzeczki) i 4,25 (sok typu przecierowego, owocowo-warzywny).
3. Zarówno soki klarowane, jak i przecierowe zawierały bardzo małe ilości naturalnych folianów. Po 3 miesiącach przechowywania w obu zakresach temperatury nie zaobserwowano strat 5-metyltetrahydrofolianu, ale już po 9 miesiącach składowania stwierdzono istotne ubytki tej witaminy, przede wszystkim w sokach przechowywanych w temp. 20 - 22 °C.

Badania wykonano w ramach projektu badawczego własnego, finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr NN312 213536.

Literatura

- [1] Akhtar M.J., Khan M.N., Ahmad K.: Photodegradation of folic acid in aqueous solution. *J. Pharm. Biomed. Anal.*, 1999, **25**, 269-275.
- [2] Ball G.W.M.: Vitamins in food: Analysis, bioavailability, and stability. CRC Tylor and Francis Group, Boca Raton, Fl., 2006.
- [3] Bieżanowska-Kopeć R., Leszczyńska T., Pisulewski P.M.: Oszacowanie zawartości folianów i innych witamin z grupy B w dietach młodych kobiet (20-25 lat) z woj. małopolskiego. *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*, 2007, 6 (**55**), 352-358.
- [4] Blakley R.L.: The biochemistry of folic acid and related pteridines. Ed. North-Holland, Amsterdam 1969.
- [5] Brzozowska A.: Wzbogacanie żywności i suplementacja diety składnikami odżywczymi – korzyści i zagrożenia. *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*, 2001, **4** (**29**) Supl., 16-28.
- [6] Fleming A.F.: Urinary excretion of folate in pregnancy. *J. Obstet. Gynaecol. Br. Comm.*, 1972, **78****79**, 916-920.
- [7] Green R., Jacobsen D.W.: Clinical implications of hyperhomocysteinemia. In: *Folate in health and disease*. Ed. NY: Marcel Dekker, New York 1995, pp. 75-122.
- [8] Gujska E., Czarnowska M.: Wpływ warunków ekstrakcji i hydrolizy na wynik oznaczania zawartości kwasu foliowego i folianów w soku jabłkowym. *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*, 2011, **2** (**75**), 77-88.
- [9] Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2008.
- [10] Jastrebova J., Witthöft C., Granath A., Svensson U., Jägerstad M.: HPLC determination of folates in raw and processed beetroots. *Food Chem.*, 2003, **80**, 579-588.

- [11] Kelly P., McPartlin J., Weir D.G., Scott J.M.: Unmetabolized folic acid in serum: Acute studies in subjects consuming fortified food and supplements. *Am. J. Clin. Nutr.*, 1997, **65**, 1790-1795.
- [12] Konings E.J.M.: A Validated Liquid Chromatographic Method for Determining Folates in Vegetables, Milk Powder, Liver, and Flour. *JAOAC Int.*, 1999, **1 (82)**, 119-127.
- [13] Kunachowicz H., Nadolna I., Stoś K., Brożek A., Szponar L.: Produkty wzbogacone w kwas foliowy i ich rola w promocji zdrowia. *Przegl. Lek.*, 2004, **61 (1)**, 30-34.
- [14] Lebiedzińska A., Dąbrowska M., Szefer P., Marszał M.: High-performance liquid chromatography method for determination of folic acid in fortified food products. *Toxicol. Mech. Methods*, **18**, 463-467.
- [15] London M.J., Hytten F.E.: The excretion of folate in pregnancy. *J. Obstet. Gynaecol. Br. Comm.*, 1971, **78**, 769-775.
- [16] Lucock M.D.: Is folic acid the ultimate functional food component for disease prevention? *Br. Med. J.* 2005, **328**, 211-214.
- [17] Öhrvik V., Witthöft C.: Orange juice is a good folate source in respect to folate content and stability during storage and simulated digestion. *Eur. J. Nutr.* 2008, **47**, 92-98.
- [18] Selhub J., Jacques P.F., Wilson P.W.F., Rush D., Rosenberg I.H.: Vitamin status and intake as primary determinants of homocysteinemia in an elderly population. *JAMA*, 1993, **270**, 2693-8.
- [19] Stefańska E., Ostrowska L., Czapska D., Karczewski J.: Ocena zawartości witamin w całodziennych racjach pokarmowych kobiet o prawidłowej masie ciała oraz z nadwagą i otyłością. *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*, 2009, **4 (65)**, 286-294.
- [20] Tamura T., Picciano M.F.: Folate and human reproduction. *Am. J. Clin. Nutr.*, 2006, **83**, 993-1016.
- [21] Wagner C.: Biochemical role of folate in cellular metabolism. In: *Folate in health and disease*. Ed. Bailey L.B. NY: Marcel Dekker, New York 1995, pp. 23-42.

EFFECT OF TIME AND TEMPERATURE OF STORAGE ON STABILITY OF FOLIC ACID AND FOLATES IN SOME SELECTED FRUIT AND FRUIT-VEGETABLE JUICES

S u m m a r y

The objective of the research study was to determine the effect of time and temperature of storage on the stability of folic acid and folates in fortified fruit and fruit-vegetable juices.

The contents of folic acid and folates were determined in fresh juices and in juices stored for 3, 6, and 9 months at temperatures ranging between 20 and 22°C and in juices stored in a refrigerator (5 to 7°C). No significant losses of folic acid were reported in any of the analyzed juices that were stored for 3 months, irrespective of the storage temperature. The highest losses were reported in the juices having the lowest pH of 3.45 (clarified fruit juice) and 4.25 (fruit-vegetable puree type of juice) and stored for 9 months. In the juice samples analyzed, very low amounts of only one identified natural form of folates were determined, i.e. of 5-methyltetrahydrofolate ($5\text{CH}_3\text{FH}_4$). No significant losses of 5-methyltetrahydrofolate were found to occur in juices stored not longer than for 3 months at temperatures ranging from 20 to 22°C; however, in the juices stored for 9 months, there were reported losses of this vitamin, especially in the juices stored at a room temperature.

Key words: folic acid, folates, juices, storage, HPLC